

EDITORIAL

Prea curând?

EDITORIAL – To soon?

Alina TROCIN^{1*}

¹ Universitatea Alexandru Ioan Cuza din Iași, România,

* Correspondence: alina.trocin@uaic.ro

La radio se aude un cântec hip-hop cu refren de șlagăr, o voce care seamănă cu a lui Tudor Chirilă. Da, se confirmă că este el. Melodia a stârnit în mine rezonanțe despre scurgerea timpului, despre dialogul cu timpul, despre ce prețuim cu adevărat, cutia proprie de valori. Youtube îmi dă posibilitatea de a o reasculta, de a vedea un videoclip oficial, de a citi păreri despre melodie. Îmi atrage atenția un comentariu, scris în urmă cu 4 ani: *Această melodie mi-a fost plagiată de Guess Who și Tudor Chirilă, mie Vasile Menzel (unul din frații Menzel) muzician, actor și scriitor, autorul muzicii la aprox. 100 de spectacole de teatru, muzică de film și muzică ușoară. Cântecul meu purta numele de „Toată tinerețea mea”. Sunt profund îndurerat de gestul acestor tineri.* Primul pas a fost să caut Vasile Menzel *Toată tinerețea mea*, pe același motor de căutare. Melodia începe cu o orchestrație identică cu cea din refrenul care m-a fascinat.

Nu am făcut noi interogări despre subiect, însă mă așteptam ca la sfârșitul aceluși video oficial să găsesc o mențiune de tipul „muzică originală – Vasile Menzel” sau „inspirat de ...”. A fost o omisiune?

Plagiatul, care nu este doar în teze de doctorat, articole, muzică, versuri, costume, punere în scenă, pictură, sculptură, nu este singur, ci însoțit de confecționare de noi

Citation: Trocin, A. (2022). Editorial. Prea curând? *Etică și Deontologie*, 2(2), 5-6, <https://doi.org/10.52744/RED.2022.02.01>

Publisher's Note: RED stays neutral with regard to jurisdictional claims in published maps and institutional affiliations.

Copyright: © 2021 by the authors. Submitted for possible open access publication under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution (CC BY) license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

date (din imaginație), de măsluirea unor materiale de cercetare, a unor rezultate, de omiterea unor date, neatribuirea corectă a unei paternități unei lucrări, lipsa de obiectivitate în evaluări, de nerespectarea condițiilor de confidențialitate sau de publicarea acelorași rezultate ca noutăți. Și nu doar în cercetare științifică, dezvoltare și inovare, așa cum o menționează legiuitorul în Legea nr. 206 din 27 mai 2004. Buna conduită se manifestă în orice acțiune a noastră, fie că este în profesie, fie acasă.

Și așa ajungem la filonul principal din orice religie, la Socrate, Aristotel, Platon, la Kant și alți filosofi preocupați de etică și sensul vieții. Binele la Platon (ca scop suprem al vieții) are caracter religios, profund moral, pentru că este convins că a suferi din pricina nedreptății este de o mie de ori mai bine decât a făptui o singură nedreptate. Pentru Aristotel, realizarea Binelui este accesibilă oricărui om și este o condiție a fericirii, mai ales când starea de sănătate și condițiile materiale nu sunt problematice, iar virtutea etică se dobândește prin **obișnuință și educație**, devenind valoare-mijloc pentru a fi fericit.

Kant plasează etica dincolo de circumstanțe, în rațiunea pură. El susține că *intenția* contează mai mult decât consecința unui comportament pentru a se stabili valoarea morală, îndemnându-ne să acționăm astfel încât să folosim umanitatea, atât din noi, cât și din persoana oricui altcuiva, de fiecare dată și ca scop, niciodată DOAR ca mijloc. Dacă respectul normei este doar formal (respectul față de lege), nu înseamnă că este și moral, întrucât datoria pură nu se confundă cu moralitatea.

Chiar dacă nu există forme stabilite de legiuitor prin care să recunoaștem autoratul în toate rezultatele muncii, „ideea voinței oricărei ființe raționale ca voință universal legislațoare” (principiul autonomiei) ar trebui să însemne pentru fiecare dintre noi că a fi moral înseamnă, în primul rând, să te supui propriilor tale reguli, neimpuse din exterior. Dacă ceva este bun înseamnă fericire, dacă ceva este rău înseamnă suferință (utilitarismul lui Hume și Bentham).

M-am întristat la suferința provocată de minunatul șlagăr unei persoane, deși starea de bine produsă de linia melodică încă persistă. Gustul dulce-amărui este dat de faptul că în zilele noastre, etica a devenit normă moralizatoare, cu dominantă punitivă pentru cei care o încalcă, dar fără repercusiuni asupra fericirii persoanelor care adoptă o conduită etică discutabilă.

Oare este prea curând să ne gândim la etică ca la fericire?